ULKOMINISTERIÖ Muistio Liite 1
Ulkoasiainsihteeri Helena Vuokko 28.10.2022

EUROOPAN UNIONIN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN SEKÄ THAIMAAN KUNINGASKUNNAN VÄLISEN KOKONAISVALTAISTA KUMPPANUUTTA JA YHTEISTYÖTÄ KOSKEVAN PUITESOPIMUKSEN ALLEKIRJOITUSVALTUUKSIEN MYÖNTÄMINEN

Sopimuksen tausta

Neuvottelut EU:n ja Thaimaan välisestä kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevasta sopimuksesta (*Framework Agreement on Comprehensive Partnership and Cooperation between the European Union and its Member States, of the one part, and the Kingdom of Thailand, of the other part*) käynnistyivät vuonna 2004, ja ne saatiin päätökseen 2022. Neuvottelut olivat keskeytyneinä vuodesta 2014 vuoteen 2019.

Sopimus kokonaisvaltaisesta kumppanuudesta ja yhteistyöstä on ensimmäinen EU:n ja Thaimaan välillä tehty kahdenvälinen sopimus. Se korvaa nykyisen oikeudellisen kehyksen, joka on Euroopan talousyhteisön ja Kaakkois-Aasian maiden liiton (ASEAN) jäsenten välinen yhteistyösopimus vuodelta 1980.

Sopimuksen keskeinen sisältö

Sopimuksen tavoitteena on syventää EU:n ja Thaimaan yhteistyötä laaja-alaisesti. Tämä sopimus on kaikista EU:n puitesopimuksista modernein sisältäen muun muassa kyber-, hybridi- ja disinformaatiokappaleet. Sopimus laajentaa yhteistyötämme erityisesti kaupan, mutta myös oikeus- ja sisäasioiden osalta. Ihmisoikeudet on ollut tärkeä keskustelunaihe. Sopimus kattaa mm. terrorismin vastaisen työn, aseiden leviämisen estämisen, ilmasto-, energia-, tiede ja teknologia- sekä koulutusyhteistyön. Sopimus vaikuttaa myös EU:n ja Thaimaan alueelliseen yhteistyöhön. Sopimus voidaan jäädyttää, mikäli sen keskeistä sisältöä rikotaan.

Kyseessä on puitesopimus eli laaja-alainen yhteistyösopimus. Sopimuksessa käsitellään keskeisiä poliittisia kysymyksiä ja useita sektorikohtaisia yhteistyöaloja varsin yleisellä tasolla. EU on tehnyt vastaavanlaisia puitesopimuksia mm. Filippiinien, Singaporen ja Vietnamin kanssa.

Sopimus sisältää vastaavissa EU:n kumppanuussopimuksissa olevat vakiolausekkeet.

Sopimusneuvotteluista on annettu tietoja eduskunnalle perustuslain 96 ja 97 §:n mukaisesti (E-kirje E 63/2006 vp/19.6.2006, U-kirjelmä U 10/2011 vp /26.5.2011 ja U-jatko UJ 2/2021 vp /12.3.2021).

Sopimuksen allekirjoittaminen, väliaikainen soveltaminen ja voimaantulo

Sopimus kokonaisvaltaisesta kumppanuudesta ja yhteistyöstä on sekasopimus eli sen osapuolina ovat sekä unioni että jäsenvaltiot.

Sopimus on jäsenvaltioiden allekirjoitettavissa 30.11.2022 (Coreper II) ja 7.12.2022 (Coreper II). EU:n ja Thaimaan on tarkoitus allekirjoittaa sopimus EU:n ja Kaakkois-Aasian maiden liiton (ASEAN) huippukokouksen yhteydessä Brysselissä 14.12.2022.

Sopimuksen kansallinen hyväksyminen edellyttää eduskunnan suostumusta. Sopimukselle tarvitaan EU:n jäsenvaltioiden hyväksynnän lisäksi Euroopan parlamentin hyväksyntä.

Sopimusta on tarkoitus soveltaa väliaikaisesti unionin toimivaltaan kuuluvilta osin ennen sopimuksen voimaantuloa. Väliaikainen soveltaminen tulee olemaan laajaa, vain kaksi artiklaa (24 consular protection & 33 good governance in tax services), tulee jäämään sen ulkopuolelle.

Esitys

Edellä olevan perusteella esitetään, että Tasavallan Presidentti valtuuttaa suurlähettiläs, pysyvä edustaja Markku Keinäsen tai hänen estyneenä ollessaan ulkoasiainneuvos Tuuli-Maaria Aallon allekirjoittamaan kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Thaimaan kuningaskunnan välillä tehdyn puitesopimuksen.